

ERDELYI MAGYARÁG

Felolvaszerkesztő

Kádár Miklós

üggetlen politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea (Nagyvárad), Piața Mihai Viteazul (Nagypiac) 4. Telefon: 380.

Ara 1 lej

III. évfolyam 266.

1934 Szeptember 27.

Csütörtök

Meghalt Mavrodi miniszterelnökségi államtitkár

București, szept. 25.

A román politikai életnek nagy gyásza van. Tegnap délelőtt egyenyed 12-kor a Calea Victorián levő Cantacuzinó palota ormára kitűzték a gyászlobogót annak jeléül, hogy Mavrodi miniszterelnökségi államtitkár meghalt.

Mavrodi, mint újságíró kezdte pályafutását és csakhamar a Viitorul főszerkesztője lett. Ebben a minőségben számtalanszor képviselte a román sajtót a külföldi konferenciákon. Később a román színházak vezérigazgatója lett. Innen került a Duca kormány ura-

lomra jutása alkalmából a miniszterelnökségi államtitkári székbe, amely pozíciót haláláig megtartotta. Mint miniszterelnökségi államtitkár a kisebbségi újságok ügyét is intézte és ebben a minőségben a magyarok között is nem egy barátot szerzett magának.

Néhány hónappal ezelőtt szívbaja ágyának döntötte. Egy héttel ezelőtt vérmérgezést is kapott. Ez aztán rövid idő alatt végzett az államtitkárral.

Kedden délelőtt 11 órakor meghalt. Temetése iránt még nem történt intézkedés.

51 százalékos bukás az oradeai érettségi vizsgán

Oradea, szept. 25

Hétfele este hirdették ki a Gojdu-liceumban a pótérettségi vizsga írásbeli eredményét, amely valósággal katasztrófálisnak mondható. A jelentkezők közül 64 bukott meg az érettségén, a bukási arányszám 51 százalék.

Az aradi liceum 10 növendéke közül 9, a Gojdu liceum 10 növendéke közül 9, a Zsidó liceum 14 növendéke közül 12 bukott el.

Nem hiába Onisifor Ghibu volt az elnök.

Lánya született az olasz trón- örökösnek

Róma, szept. 25

Tegnap éjjel fél 12-kor Mária olasz trónörökös nő egészséges leánygyermeknek adott életet. Az újszülött neve Mária Pia lesz. Úgy ez anyja, mint gyermeke jól érzik magukat.

Hat-hat hónap pénz- hamisításért

Oradea szept. 25

A törvénytörés második szekciója tárgyalta Balog Péter, Jób Sándorné és Bos Eugen Vișeu de sus (Felsővisó) gazdálkodók bűnperét, akik a múlt év nyarán 100 leleseket hamisítottak. A hamisítások nem sikerültek, azonban nem sikerült a dolog másik része sem, mert a csendőrség letartóztatta a három pénzhamisítót. A törvény értelmében pénzhamisítási ügyben a tábla székhelyén levő törvénytörés illetékes, azért kerültek az oradeai törvénytörés elé, amely a három vádlottat fejenként hat hónapi börtönrre ítélte.

Halálosvégű késeles egy bihormegyei községben

Oradea, szept. 25

A borodi csendőrség jelentette telefonon az ügyészségnek, hogy szeptember 23-án a borodi korcsmában Gyemják György és Kubinetz Joan együtt ittak, majd összeverekedtek. Verekedés közben Gyemják előrántotta kését és többször a másik hátába szurt. Az saját lábán ment el az orvoshoz, aki bekötözte és azt a tanácsot adta, hogy menjen a kórházba. A legény nem ment a kórházba, de másnap délután hirtelen meghalt. Az ügyészség elrendelte a boncolást. Az orvos ugyanis azt mondta, hogy a kapott sebesülések nem voltak halálosak. A csendőrség jelentése szerint, nem lehetetlen, hogy az iszákosság segítette elő a halált.

Eckhardt Tibor érdekes nyilatkozata Oroszországnak a Népszövetségbe való fel- vételéről és a kisebbségi kérdésről

Genf, szept. 25.

Eckhardt Tibor, Magyarország genfi ki-
küldöttje, nyilatkozott az egyik svájci lap munkatársának és kijelentette, hogy a Népszövetség jelenlegi ülészakának két legfontosabb eseménye Oroszország bevonulása Genf-be és a kisebbségi kérdés váratlan szönyegre hozatala.

— Oroszország a távol-keleti feszültség miatt biztosítani kívánta nyugati határait — mondotta Eckhardt Tibor. A szovjetdelegátusok Genf-be való bevonulása azonban nem ünnepélyes. Mondhatnám hogy Litvinov mintegy oldalajtón át futott be a Népszövetség palotájába.

Ami a kisebbségi kérdés váratlan felte-

vését illeti, ezt Lengyelország kezdeményezte ismert javaslatával. A javaslat szerint Beck azt mondotta, hogy kormánya a kisebbségek jogait saját elhatározásából kívánja tiszteletben tartani és nem tűr meg semmiféle ellenőrzést. Ebben az értelemben kellett sikraszállnom magamnak is és felhívom a népszövetségi körök figyelmét az utódállamok kisebbségeinek helyzetére. Számkra nincs más út, minthogy minden erkölcsi sérelmünket a Népszövetség elé vigyük. Ki kell jelentenem — fejezte be nyilatkozatát Eckhardt Tibor — hogy lépésemet számos oldalról rokonszenv és helyeslés kísérte.

Feleségével együtt emelkedett a sztratoszférába Piccard tanár Az asszony irányítja a léggömböt, mialatt férje a mű- szereket kezeli

Detroit szept. 25.

A ma reggeli órákban a Ford repülőtérről a levegőbe emelkedett Jean Piccard professzor új stratoszférá léggömbje. A felszállás előtt a professzor kijelentette, hogy a híres kozmikus sugarakat óhajtja tanulmányozni, amelyekről az utóbbi időben annyi szó esik, de természetüket jóformán alig ismerik.

A sztratoszférá repülésnek külön érdekessége, hogy ez alkalommal

először emelkedik a sztratoszférába egy nő is. Piccard professzor felesége, aki nemrégiben

léghajóvezető igazolványt szerzett, szintén elkísérte férjét a veszélyes uton és amíg a tanár a műszereket kezeli, addig felesége a léghajót irányítja.

Az u onnan épített gondola átmérője 2 méter 30 cm, alumíniumból készült és teljes súlya nem tesz ki többet, mint 100 kilógrammot. A lélekzést folyékony oxigén útján teszik lehetővé.

A léggömb startja simán sikerült és csak hamar eltűnt a kíváncsiak szeme elől.

ROBINSON

Gyönyörű természeti felvételek!
Szerda, csütörtök
Capitol filmszínház

A NAP

Irigység

Különös emberi tulajdonság. Megmagyarázhatatlan és megnyilvánulásaiban gyakorta érthetetlen is. Egyike az emberi ösztönöknek, amelyek már bölcsőnk fejénél ott állnak és elkísérnek bennünket egészen a sírig.

Az irigység legtöbbször indokolatlan. Szó se róla, elég gyakran halljuk a felkiáltást: „Ha az enyém lenne Rockefeller vagyona...”. Ez azonban nem irigység. Legfeljebb ártatlan kívánság, amit maga az ember se gondol komolyan. De ugyanez az ember elsápad, szava elakad, ha nálánál semmivel sem gazdagabb „jó barátján” egy új ruhát, vagy akár csak egy új cipőt is lát.

Nem az íja az embernek, hogy neki nincs új ruhája. Hanem, hogy barátjának van. Különös, nagyon különös ösztön az irigység... A piachoz vezető keskeny hidon történt. Ott, ahol minden lépten-nyomon koldusba ütközik az ember. Félábu, vak, nyomorék emberekbe, akik kérésre nyújtják ki kezüket alamizsna után.

A koldusok között is feltűnt nekem az egyik. Naphosszat ül a hidónél egykedvűen, mosolyogva néz bele a világba és unottan mormog valami köszönés felét, ha pénzdaráb csöppen meg a kalapjában. Egyik lába helyett ormóflan fatuskó készlettel a jó szívet megindulásra, adakozásra.

Hogy irigyelheti ez az ember az előtte elhaladó egészségeseket — gondoltam magamban. Milyen rejtélyes is az, hogy míg mások két ép kezükkel, lábukkal keresik meg kenyérüket, addig a hid szerencsétlenjei éppen ellenkezőleg, kezük-lábuk hiánya folytán szerzik meg az élelmet maguk és a családjuk számára.

Addig nézegettem azt a szerencsétlent, míg egyszer megszólítottam. Es itt jött a meglepetés. Mert a félábu koldus mosolyogva mondta:

— Ugyan kérem, már miért irigyelném őket? Mert, hogy két lábuk van? Hiszen két lábbal se képesek megélni. Lót-fut mindegyik, térdig járja le a két lábát, megélni mégse tud. En meg itt pihenek naphosszat a félábammal és hull a pénz a kalapomba... Ha szükösen is, de elég nekem... Adjon az Isten ezerannyit...

Ez utóbbi már nem nekem szólt, hanem valamelyik jószívű adakozónak. Epen bucsuzni készültem az irigységtől mentes félábu koldustól, amikor arca elsápadt, kezei ökölbe szorultak, egyetlen lábával rugni készült és gyűlölettel rekedt hangon mondta:

— Csak ez ne járna itt, tetszik látni... Mert ez mindent elszed az ember elől... Meg tudnám gyilkolni... Hej, hogy én is nem lehetek olyan, mint ő...

Odanéztem, amerre a félábu koldus mutatott. Az uton vigan topázott egy másik koldus. Kezeiben fadarabokat szorongatott, azokon, csuszott tovább. Mind a két lába töből hiányzott.

Kívágandó és összegyűjtendő

17 Igazoló szelvény,
az Erdélyi Magyarság
ajándéktombolájához.
1934 szept. 10—30.

Aki 20 szelvényt összegyűjt, részt vesz a tombolában.

Meglepetésszerűen újabb nyelvvizsga elé állítják az áprilisban sikerrel vizsgázott vasutasokat

Oradea, szept. 25

Ma délelőtt meglepetésszerűen újabb nyelvvizsgára állították a kisebbségi vasutasokat. Ezúttal azonban nem csak azokat rendelték vizsgára, akik áprilisban sikerrel tették le a vizsgákat, hanem azokat is, akik már 2—3 éve állandóan sikerrel felelnek meg a vizsgákon.

Különös, hogy azokat, akik az áprilisi nyelvvizsgán elbuktak és fegyelmi bizottság elé kerültek már nem állítják nyelvvizsga elé. Az újabb nyelvvizsgát Francu vasuti inspektor vezeti. Vizsgára az oradeai és satu-marei vasuti tisztviselőket állítják.

Uj tombolanyerők

Legutóbbi tombolajátékunk nyerői közül újabban jelentkeztek a következők:

439. Janó György, București, Bul. Păcinei 4 Scampolo pulover.

4416. Nagy Józsefné, Dicsőánmartin két drb. férli zsebkendő.

1394. Szabó Maria, București str. Ioan 60, hat drb. női zsebkendő.

793. Kincses Mária, Zalău hat drb. női zsebkendő.

955. Papp János, Sibiu két pár férfi zokni.

3828. Veres Mihály, Medias két pár férfi zokni.

4494. Cocovan Emilia, Sibiu két pár női harisnya.

2588. Glück Margit, Cehul-Silvaniei két pár női harisnya.

535. Molnár Gyula, Zalău két nyakkendő.

1443. Papp István, Cehul-Silvaniei két nyakkendő.

5887. Nagy Sándor, táblagyár Medias csaváros irón.

3130. Gönnes Ferenc, Tileagd, vajtató tűvegéből.

5550. Zatykó Gyula, Oradea, Franciasor hatszemélyes boroskészlet.

Itt közöljük, hogy több vidéki bizományosunk haladékokat kért még pár napig az óratombola lapjeihez. Ezt legkésőbb szombatig megadjuk, az eredményt tehát vasárnap közöljük.

Egy cluji munkanélküli rémtette

Halálosan összeszurkálta vadházastársát, mert az nem volt hajlandó szükös keresetéből eltartani

Cluj szept. 25

Borzalmas gyilkossági kísérlet játszódott le tegnap délelőtt Clujon Boros Sándor 30 éves lakatossegéd évek óta vadházasságban élt egy Lakatos Anna nevű nővel, akitől egy gyermeke is született. Boros már évek óta munkanélküli volt és a szerencsétlen nő az uccára kényszerült, hogy így szükös keresetéből tartsa el mindhármat. Végül is kijelentette vadházastársa előtt, hogy szakítani akar, mert hárman nem képesek megélni abból, amit keres.

Boros erre kijelentésre rendkívül dühös

lett. Veszekedni kezdett a nővel, aki visszatelelt. A vita hevében Boros kést rántott. Irizatos küzdelem fejlődött ki közöttük, amelynek során a férfi

össze-vissza szurkálta vadházastársa arcát, nyakát és mellét.

Az élet-halál küzdelemnek a zajra előszelő szomszédok vetettek véget, akik a mentőket értesítették és a vérben letrengő asszonyt a klinikára szállították. Állapota reménytelen.

Borost a rendőrség letartóztatta.

Csütörtökön adják át az ügyészségnek a Bartha-házaspárt

Izgalmas jelenetek a férj és feleség szembesítése során

Oradea, szept. 25

A három héttel ezelőtt lejáródott vörös rendőrkéselés és az ennek nyomán kipattant Bartha-ügy valóságos lázba hozta a város közönségét. Mint ismeretes, a rendőrség Dajka Gyula vallomása nyomán őrizetbe vette Bartha Lászlót és feleségét, Papp Rózsi, akikről kiderült, hogy évek óta összeköttetésben álltak Dajkával, a lopott holmikat ők értékesítették és pénzt is fogadtak el a hírhedt betörőtől.

A rendőrség előtti Bartha László, a jó családból származó, de a rossz társaságban elzúllt fiatalember beismerő vallomást tett. Tegnap délután Barthát szembesítették feleségével. Ez a szembesítés drámai jelenetek között folyt le, a férfi kérte az asszonyt, hogy valljon be ő is mindent, de Papp Rózsi körömszakadtáig tagadott és kijelentette, hogy ártatlan, az egész ügyről mit sem tudott.

Az asszony tagadása azonban mit sem használ, sőt elsősorban őt lehet vádolni Bartha elzúllása miatt is. Ő volt az, aki ta-

valy közfelfűnést keltő veszekedést kezdett a Regina Maria téren Dajka Zoltánnal, aki végül is ostorral a kezében kergette végig az asszonyt az uccán.

A rendőrségi vizsgálat egyébként szerdára valószínűleg véget ér és Barthaékat átadják az ügyészségnek, bár az sincs kizárva, hogy Barthané a hadbírószá elé kerül, Ugyancsak ezen a héten kerülnek a hadbírószá elé a rendőrkéselés tettesei Dajka Gyula, Dajka Zoltán, Garda Károly, Klein Jenő és Gazse Veronika. A hadbírószági eljárás folytatása után Dajka Gyulát és Garda Károlyt az oradeai ügyészségnek adják át, hogy Barthaékkal együtt illelkezzenek felettük a sorozatos betörések, illetve az orgazdaság miatt.

Időjárás

Dél nyugati, nyugati légáramlás, északon esetleg kisebb fűtőesők. A hőmérséklet nem változik.

Az örök tűz

Fantasztikus regény

5

— Mit csinálnak ezek az emberek?
— Láthatóan semmit. Itt vannak, ahogy a párisiak szoktak itt lenni nyáron.
— De hát csak látják őket? Jönnek és mennek mindenfelé.
— Aszerint, amint. Néha látjuk őket a szigeten, — de vannak napok, amikor azt hiszi az ember, hogy Cast Aérés egészen kihalt.

— De hát honnan szereznek élelmiszert? Odaszállítják hozzájuk?

— Nem! Magukkal hozzák két vagy három csónakot, hogy partra evezhessenek ide igen segítség nélkül és kikötne a Sainte Anne öbölben. Van egy tutajuk is amit maguk hajtanak, azon viszik partra egyik autómobiljukat a három közül. Elutaznak Lannionba, sőt még tovább, Guigampba, Saint Bribebe.

— Van cselédségük?

— Magukkal hozzák a cselédséget. Két nő és hat férfi, akiket senki sem tud megérteni, mert valami átkozott kínai nyelven beszélnek.

— A szobrász meglepődik.

— Kínaiak?

— A halász neve?

— De nem. Ismerem a kínaiakat. Eleget mászkáltam odalenn amikor haditengerész voltam és az őrnaszádon teljesítettem szolgálatot a tonkingi öbölben ahol kalózoikat kergettünk. A kínaiak sárgák, de ezek az emberek vörösek, mint a tört agyag, nálunk elkeresztelték őket vörösbőrűeknek.

Marc Fonteney keresztbetezi a karját és válaszol:

— Kedves Gildas gazda, micsoda ördögi históriát talált ki maga?

— A gazda kiegyenesedik:

— Marc ur, nem szoktam semmit látni. Csak úgy mondom, ahogy van: semmi se többet.

Ujabb puskalövés közelebből, azután még egy. A kis fehér hajó alig néhány száz méterre, tisztán látható az orra fehérre lakkozott, amerikai fenyőfából készült oldalafisszen mázoltak, a vitorlái ragyogóan fehérek voltak.

— Az áldóját csinos yacht! — mormogja Marc.

— Igazi játékszer, igazi mulatság a vizen — helyesel Gildas, aztán hozzáteszi: — Vigyázzon Marc ur, itt van az első kosár: meg kell fordulni. Jikel, az elővitorlát...

A Goéland egész testével baloldalra fordul 45 foknyi szögben a hirtelen leeresztett középvitorla és elővitorla felfúvódik. Aztán egyenesen fut a néhány fabója felé melyet ide-oda himbálnak a vizen és fénylenek a napsütésben: a kosarak jelzése.

A mozdulat következtében a bárka eltávolodik a yachttól mely éppen ellenkező irányban halad. De a szobrász megpillantja a nőt a hajó elején. Vászonsapka, tengerész blúz, céloz a puskával, mely éppen elsül. Sárga fény kis füstfelhő a robbanás hangja szélesen terül el a vizen. Jikel elkiáltja magát:

— Ott van ni a vízi keselyű! Lebukfenezett. Ez aztán jól céloz...

De a gazda közbeszól:

— Gonosz kölyök, elhibázod a kosarat!

— Sose félj apám. Menjünk közelebb egy kicsit. Marc ur, adja ide a csáklját.

Még közelebb. Ugy! Egyenesen! Még. Ugy! Egyenesen...

Balkezevel az elővitorla köteleibe kapaszkodik testével kinyújtózik a víz fölé előretolja a csáklját rövid mozdulattal tesz és így szól:

— Marc ur ne vegye rossz néven segít sen egy kicsit húzni....

(Folyt. köv.)

40 éven felülieknök nélkülözhetetlen a FLOREAL hajregenerátor

Csaláthatlan szer ez a régi bevált hajviz. Nem festőszer. Biológiai szilvamat adja vissza az egészséges és természetes hajsztint. — 1 üveg ára 60 lei. — Kapható drogériákban és parfumeriákban.

Vezérképvislet: „DROGUERIA CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

Szökést kísérelt meg a fegyházból Dillinger két cinkosa

Szappanból készült „revolverrel” tették ártalmatlanná a börtönört, de utolsó pillanatban szitává lőtték őket

Newyork, szept. 25
Mint ismeretes, az amerikai rendőrség egymásután fogja el a hírhedt Dillinger szesz-csempész és a csikágói alvilág vezérének bűntársait. Ezeket a bíróságok könyörtelenül halálra ítélik. Néhány nappal ezelőtt a kolumbusi törvényszék ítélte halálra Pierpont és Makley banditákat, akiket a híres kolumbusi fegyházból tartottak, amíg a kivégzés ideje elérkezik. A két bandita azt kérte utolsó óhajul, hogy a kivégzésig együtt lehessen. Együtt kerülve szökési tervet dolgoztak ki, amelynek értelmében két nappal ezelőtt este, amikor az ör behozta az élel, a banditák revolvért szegtek a fegy-

örnek. Csak később tűnt ki ugyan, hogy a revolverek szappanból voltak gyurva, de a fegyör ezt nem vette észre és megtartotta a kezét. A két halálra ítélt bandita elvette a börtönörtől a fegyvert és a kulcsokat, majd a szerencsétlen embert becsukva a cellába neki indultak a hatalmas fegyház épületnek, hogy valahol kimeneküljenek. Sikertől is kijutni a hatalmas kertbe, ahol azonban éppen akkor ütöttek rajtuk, amikor létrán át akartak mászni a magas falon. A banditák fegyverhez nyultak, mire a fegyörök sortűzet adtak le, amely folytán mind a két bandita halálosan taláiba bukkott le.

Terjed a sertésvész Salaj (Szilágy-megyében)

Betiltották a községi sertésvásárokat

Zalau, szept. 25
Salaj (Szilágy) megyében a sertésvész terjedése már fenyegető méreteket ölt. Rongteg az elhullott állatok száma és a gazdálkodók tehetetlenül nézik a jószágállomány pusztulását. A hatóságok mindent elkövetnek a veszedelmes állatjárvány megfékezésére és a me-

gyei főállatorvosi hivatal a járvány miatt Jiboun (Zsibón), C-hu-Silvaniei (Szi ágycsehen), Napradian, Tasnadon, Hidvégen, Simleul-Silvaniei (Szilágyosmlyón), Csaholyon, Szentdemeteren, Börvelen, Soymoson, Ronan, Nyirsiden és Sarmaságon betiltotta a sertésvásárokat

SPORT

A Nemzeti Bajnokság B) csoportjának eredményei

Vasárnap már nemcsak az A.), de a B.) csoportban is teljes üzem volt. Meglepetés itt is akadt. A favoritoknak itt éppen úgy meg kell küzdeni a győzelemért, mint az A.) csoportban.

Részletes eredmények a következők:

I. csoport:					
Bucuresti:	Macabi—Brasovia	2:0	(1:0)		
Ploesti:	Elpis—Tricolor	2:1	(1:1)		
Brasov:	ACFR—Prahova	2:2	(2:1)		
II. csoport:					
Craiova:	Rovine Grivija—TAC	2:2	(1:2)		

Lugos:	Jiul—Vultur Textila	6:0	(3:0)		
Arad:	Az UDR—AAC mérkőzés elmaradt				
III. csoport:					
Satmar:	Phoenix—Olimpia	4:3	(3:1)		
Baja-Mare:	Tricolor—Törekvés	2:2	(2:1)		
Bistrita:	CFR—Keramica	3:1	(0:0)		

IV. csoport:					
Sibiu:	Mures—Soimii	2:1	1:1		
Alba Iulia:	Unirea—NSE	4:0	(0:0)		
Diciosanmartin:	Sticla-Vitrometan	6:2	(2:0)		
V. csoport:					
Bacau:	Dacia Unirea—Stadiul	3:1	(2:0)		

A CFR vezet eddig a Nemzeti bajnokságban

1. CFR	3	3	—	—	8:5	6
2. NAC	3	2	1	—	4:2	5
3. Ripensia	4	2	1	1	13:10	5
4. Crisana	3	1	1	1	8:7	3
5. Gloria FR	3	1	1	1	6:7	3
6. Romania	1	1	—	—	1:—	2
7. Universitatea	3	1	—	2	3:2	2
8. Venus	3	1	—	2	7:7	2
9. Kinizsi	2	1	—	1	8:8	2
10. Juventus	3	1	—	2	4:6	2
11. Un. Tricolor	3	—	1	2	5:7	1
12. AMTE	3	—	1	2	2:8	1

Egyéb vidéki eredmények

Jimboia. ZsSE—Banatul 5:0 (3:0) Román Kupa mérkőzés. Nagy meglepetés a Banatul súlyos veresége, Góllövők Schummer (2), Krelen, Kunst és Thierjung.
Resita. Politehnica—RMTE 1:1 (0:0).
Román Kupa mérkőzés. A resitai munkások ezúttal gyengén játszottak. A gólokat Humila, illetve Almer rugták. A mérkőzést meg kell ismételni.
Arad. Bajnoki meccsek: Tricolor—Unirea 1:1 (1:0). Egyetértés—Soimi 1:0 (1:0) Transilvania—Olimpia 4:3 (1:0).
ATE—Juventus 4:0 (0:0), Hakoab—All-mentatia 8:1 (3:1)

Ötven ember borzalmas tüzkatasztrófája

Szétnyílt előttük egy izzó széndomb -- valamennyien a lángtengerbe zuhantak. Huszonhét ember szörnyethalt, tizenöt a halállal vívódik

Katlovitz, szept. 25.

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a Wolfgang melletti szénbánya állomásán. A szénmaradékokat a bányától mintegy fél kilométernyire szokták kiönteni. Ide öntik a vonatok salakjait is. A salak között nem ritkán égő széndarabok is vannak, amely egyszer már majdnem veszélyt okoztak. Most zintén így volt, de ez alkalommal égő szén-

darab borzalmas katasztrófát idézet elő. Egy ilyen égő széndarab, egy széndomb belsejébe került és lassan az egész dombot izzó szénré változtatta át, anélkül azonban, hogy a felszínre jött volna a tűz. Mintegy ötven munkanélküli turkált a szénben, hogy nagyobb darabkákat szedjenek össze, amikor a domb közepe hirtelen megnyílt és az ötven munkanélküli egyszerre lángtengerbe zuhant.

Szörnyű jalkiállítás verte fel a csenget. A lakosság kifutott át uccára és keresték a borzalmas segélykiáltás eredetét. Nagykesőre vették észre a szerencsétlenséget. A tüzoltók azonnal kivonultak, de mire az ötven munkanélküli kihúzták az izzó széndombból 27 halott és 15 halálosan összeégett embert számoltak meg, a többiek szintén súlyosan megsebesültek.

Közel két év után

Elfogták Duffenne párisi szinigazgató gyilkosát

Barcelona, szept. 25

1933 január 9-én Oscar Duffenet, a párisi városi színház igazgatóját a nézőtérre lelőtte egy ismeretlen ember. A nagy pánikban az ismeretlennek sikerült megszöknie, csupán a revolverét dobta el. A revolveren rajamaradt a merényletnek ujjlenyomata, amelyet alapul véve a rendőrség nemzetközi körözést indított

az ismeretlen ember kézrekerítésére. A barcelonai rendőrség most az ujjlenyomat alapján letartóztatott egy Laborie nevű embert, aki megvallotta, hogy ő gyilkolta meg a színházigazgatót. A gyilkosság indítókáról a gyilkos megtagadott minden felvilágosítást. Laboriet átadják a francia rendőrségnek.

Megnyitottuk új posztiónagyáruházunkat

Mária királyné tér 1, (Kishid mellett), hol eddigi elismerten szolid árainknál is

lényegesen olcsóbban árusítunk

A legbőségesebb választékban hoztuk az őszi és téli divat összes újdonságait

Havas és Grünfeld

Tíz halottja van a skárlátnak a Zsilvölgyében

Szabadságon van a körorvos --

Petrosani, szept. 25

A Zsilvölgyében már több, mint két hete nagymérvű skarlátjárvány lépett fel és sorra szedi áldozatait Vulean községben a pusztító járváynak

eddig több, mint tíz halálos áldozata van, míg körülbelül husz ember fekszik

skarlátos megbetegedésben

A lakosság körében valóságos pánik uralkodik és a járvány tovább terjedését tehetetlenül kell nézniök Sulyosbi-ja a helyzetet az, hogy a kerületi orvos Lupeniben lakik és jelenleg szabadságon is van. A falu lakossága emiatt panaszt is tett a hatóságoknál

Mures (Marosmegyében) a kiütéses tifusz végzi pusztító munkáját

Targu-Mures, szept. 25

Oroiu (Mezőuraly) községben három kiütéses tifusz-megbetegedés történt. A körorvos azonnal jelentést tett az egészségügyi hatósá-

goknál, amelyek minden óvintézkedést megtehtek a veszedelmes betegség elterjedésének megakadályozására.

Örült a könyvesboltban

Revolverrel fékeztek meg a dühöngő embert

Botoşani, szept. 25.

Tegnap délután egy ismeretlen ember lépett az egyik könyvkereskedésbe. Az ismeretlen odaállt a pulthoz és nem szólt egy szót sem. Az egyik segéd odasietett és előzékenyen megkérdezte tőle, hogy mit parancsol. Abban a pillanatban az ismeretlen átvette magát a pulton és a polcokról a könyveket az uccára kezdte hajigálni. A ke-

reskedés tulajdonosa és az alkalmazottak odarohantak, de az ismeretlen kést ragadott és mindenkit halállal fenyegetett meg. Végre is valaki rendőrt hívott, aki kihúzott revolverrel közelítette meg a dühöngő embert. A rendőr megkérdezte:

— Ki vagy és honnan jössz?

Az ismeretlen meglepetésszerűen a következőket válaszolta:

— En vagyok, aki vagyok és a földből jöttem.

— Es hová mégy? — kérdezte a rendőr

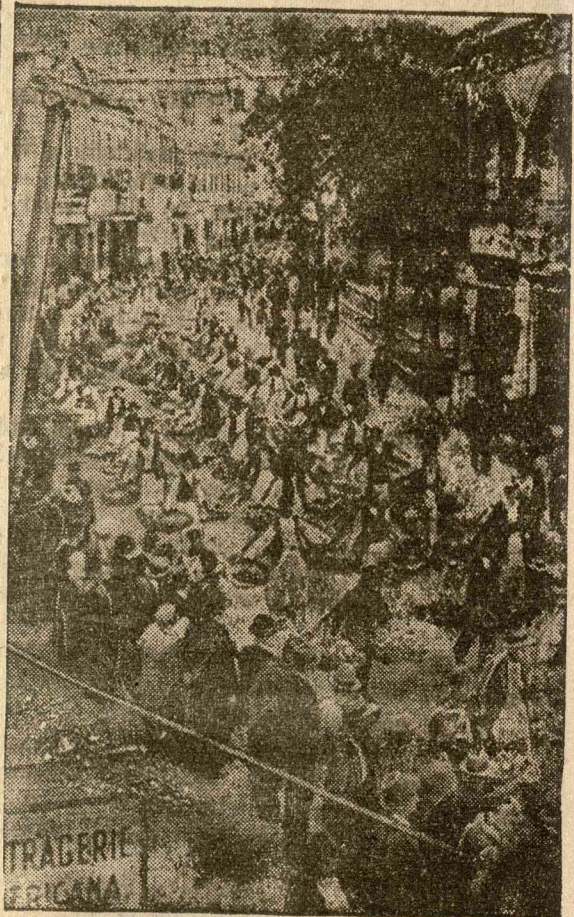
— Visszamegyek a földbe, — volt a meglepő válasz.

Az üzletben tartózkodók és a rendőr most már tisztában voltak azzal, hogy egy őrülte van dolguk, nehéz küzdelem után ártalmatlaná tették és megkötözve a rendőrségre vitték, ahol megállapították, hogy Cordureanu Alexandrunak hívják és két nappal a Dorohoi elmeegógyintézetből szökött meg. Az őrültet visszaszállították a bolondok házába.

Coroiu ismét megjelent

Botoşani, szept. 25.

Coroiu a hírhedt bandita, akinek rettegetett rablótámadásairól annyiszor adtunk hírt, újból megjelent Botoşani környékén. A bandita most egy Zelingerné nevű urlasszony-nak küldött fenyegető levelet, amelyben 100.000 lejt kért, ellenkező esetben el fogja rabolni és miután megsebesítené, szolgálójának fogja dobni prédául. A megfenyegetett urlasszony, a rendőrség védelmét kérte a bandita ellen.

Gyümölcskés Bucurestiben

A Calea Victorián felvonulnak a gyümölcsárusok az ő tipikus nagy kosaraikkal a fővárosban rendezett gyümölcskés alkalmából.

Sulyos baleset érte a Magyar Párt salaj (szilágymegyei) alelnökét

Leesett a mozgó vonatról, a kerekek levágták lábujjait

Carei (Nagykároly), szept. 25.
Sulyos baleset érte Pálincás Tibor dr. acadi (ákosi) földbirtokost, a Magyar Párt salaj (szilágymegyei) alelnökét. Pálincás Tibor Zalauról (Zilahról) volt hazatérőben, amikor a sarmasági állomáson meglátta egy ismerőst. Leszállt a vonatról és beszélgetni kezdtek, mind addig amíg a vonat elindult. Pálincás felugrott a már mozgásban levő vo-

nat lépcsőjére, de

megcsuszott még pedig oly szerencsétlenül, hogy egyik lába a vonat alá került, melynek kerekei levágták lábujjait.

Sulyos sérüléseivel a carei (nagykárolyi) szanatóriumba szállították.

Hét cigány tűzhalála egy sátorban

Fáztak, részegek voltak -- nem tudtak menekülni a lángok elől

Medias—(Medgyes), szept. 25
Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a közeli Pelisor község határában. A falu szélén a sátoros cigányok téglafalú építkezéshez fogtak és munkaközben alaposan felöntötték a garatra. A hűvös éjszaka miatt sátrukat egészen közel tették a kemencéhez. Ez volt a vesztük, mert

egy kipattanó szikra felgyújtotta sátrat és mire az ittas cigányok

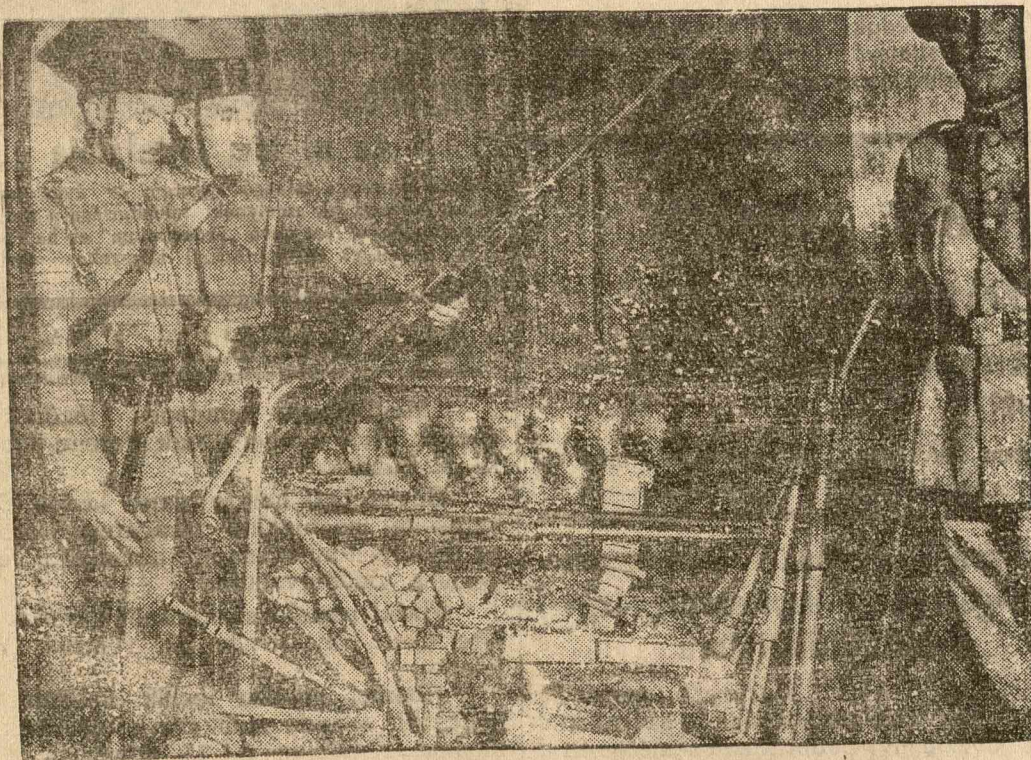
álmukból felriadtak, már lehetlenné vált a menekülés. Öt cigány a felismerhetetlenségig összeégett, míg Boldizsár Sándor és Boldizsár Teréziának sikerült kimenekülni, de irtózatosságot okoztak, mert

A másik öt áldozatok, még a nevét sem sikerült megállapítani.

Kéjgyilkosság áldozata lett egy rendőr Lengyelországban

Varsó, szept. 25
Titokzatos rendőrgyilkosság tartja izgalomban Keletlengyelországot Zolkiew városban a múlt éjjel borzalmas módon megcsönkítve találták meg Jacyna nevű rendőr holttestét. A holttest nem volt kifosztva, amelyből azt következtették, hogy a rendőr bosszu áldozata lett. A gyanu később igazolódott, mert a halott ruhájának egyik zsebében kuszált írással írást találtak, amely így szólt: „Mindenkinek fog

járni, akik a sötét hatalmasok közelében félkőznek” A rendőrség most teljes erővel megindította a nyomozást a titokzatos banda felállítására és a gyilkos leleplezésére. Az a gyanu is felmerült, hogy esetleg elmebeteg ember tette is lehet a gyilkosság. Másrészt azt sem tartják lehetetlenségnek, hogy kéjgyilkosság történt. Ezt a gyanut a borzalmas megcsönkítés keltette

Spanyol kommunisták forradalmi terve

Madridban egy kommunista diáknál tartott házkutatás alkalmával nemcsak a képen látható fegyvereket, hanem egy óriási kommunista zavargás vázlatát is találták meg. A forradalmi terv így összeomlott.

Székelési zavarok, vastagbélhurcolás, puffadás, félelemérzés, bédultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiűrti, a bélműködést élénkíti, a vérkeringést előmozdítja a tartós megkönnyebbülést szerez. Gyomor- és bélspecialitát a „Ferenc József” vízzel, úgy térfiaknál, mint náknél és gyermekeknek tejben eredményesen alkalmazhatók.

RADIOMŰSOR

SZERDA

BUCURESTI. 13.40 Könnyű lemezek. 17 Rádiózenekar. 18.15 Modern francia operetekből. 19.15 Lemezek. 20. Cselesten zeneszerző estje.

BUDAPEST. 6.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 8.30 Közvetítés a Pénzügyi Központból. 9.45 Hírek. 10. „Régi magyar irások”. 10.40 „Az ős virága”. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12. Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12.05 K. Szitár Kornélia énekel. Koller Alfréd hegedül. 14.40 Hírek. Élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16. A rádió diákléírója. „A látszat és a hiúság”. 17. A mandulák szerepe és működése az emberi szervezetben. 17.35 Toll Arpád és Toll Jancsi cigányzenekara muzsikál. 18.35 Lázár Miklós dr. országgyűlési képviselő az október 7-ik tokaji szürelről tart előadást. 18.50 „Miből él Magyarország lakossága”. 19.25 A Magyarországi Munkásdalogyletek Szövetsége képviseletében a Pestszerterzsebeti Általános Munkásdalkör és a Budapesti Általános Munkásdalogylet műsora. 20.15 „Mindent előről”. 20.50 Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.15 Hírek, időjárásjelentés. 22.55 Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. 23. Tolnay Pál, az állami színházak műszaki főfelügyelőjének németnyelvű előadása az Operaház ötvenéves jubileuma alkalmából. 23.15 Szalon- és Jazz-zenekar Kalmár Pál énekszámaival.

CSÜTÖRTÖK

BUCURESTI. 13.40 Könnyű lemezek. 18. Ionescu Gica zenekara. 19.15 Lemezek. 20. Beethoven C-dúr első szimfonia. Esz-dúr zongoraverseny (játssza Hertz I.). 21.15 Beethoven VII szimfonia.

BUDAPEST. 6.45 Torna. Utána hanglemezek. 9.45 Hírek. 10. „A nyerskosztról”. 10.40 „Női sportruhák őszre és télre”. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12. Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12.05 Szimirnov Szergej balalajkenekara. 12.30 Hírek. 13.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Az államrendőrség zenekara. 14.40 Hírek, élelmiszer árak, piaci árak árfolyamhírek. 16. Csöte Károly meséi. 16.45 Pontos időjelzés, időjárás, elentés, hírek. 17. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. 17.30 Bertha István szalonzenekara. 18.10 Közvetítés a Keleti pályaudvarról. 18.50 Radnai Miklós dr a m. kir. Operaház igazgatójának előadása az Operaház 50 éves jubileumáról. 19.25 Az Operaház előadásának ismertetése. 12.30 A m. kir. Operaház jubiláris díszelőadásának közvetítése. 20.50 Hírek, időjárásjelentés. 22. Jazz-zenekar. 22.45 Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál.

— Megkezdődtek a beiratások az Esti Kurzusok nyelviskolájában. Román, angol, francia, német, orosz és héber nyelvek. Tanfolyamok külön kezdők, erős kezdők és haladók számára. Konverzációs és irodalmi csoport. A kurzusok május végéig tartanak: Három hónapos román, magyar és német gyorsírás kurzus. Városunk legkiválóbb szaktanára ad elő az Esti Kurzusokon. Oktatás heti két, vagy három órában este 6 és 9 óra között. Tájékoztató és beiratkozás a Zsidó Liceum épületében, Str. Reg. Carol II. esténként 6-tól 8-ig, Tandij fizetés havonta. A tanfolyamok október elején kezdődnek.

Valutacsempészés miatt elítélték Kendeffy Zsuzsa grófnőt

Huszezer lejt akart átvinni a határon

Arad, szept. 25. Néhány hónappal ezelőtt történt a curticii (kürtösi) határállomáson, hogy a Magyarországra felmenő vonaton utazó Kendeffy Zsuzsa grófnőt megvizsgálták a vámviselők és számonkérték tőle, hogy mennyi pénzt visz magával. A grófnő azt mondta, hogy nincs nála több pénz, mint amennyit a törvény előírásai megengednek. A vámviselők azonban megvizsgálták Kendeffy Zsuzsa grófnő táskáit és

az egyikben 20 ezer lejt találtak.

A pénzt lefoglalták, az esetről jegyző-

könyvet vettek fel. Tegnap tárgyalta az ügyet az aradi törvényszék, amely a grófnőt 2000 lej pénzbírsággal sújtotta, ezenkívül elrendelte a lefoglalt 20 ezer lej elkobzását.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!

az acélipar legkételetesebb alkotása
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképvezető: Friedman Armin, Oradea
Promenad Eminescu 16,

Tizenötévi kényszermunkát kapott egy apa- és testvérgyilkos legény

Apját az erdőben temette el, fivére holttestét pedig szalmakazalba rejtette

Zalau (Zilah), szept. 25. Megírtuk, hogy ezelőtt három évvel Dobrin községben eltűnt a falu egyik leg-gazdagabb embere Laci Gheorghe. Hosszu nyomozás után a csendőrség arra a felle-tevéésre jutott, hogy a gazdát két fia tette el láb alól. Bizonyítékok azonban nem voltak, így a dolog egyelőre annyiban maradt. Nem feltételezték, hogy az egyik fia, Zalaun (Zilahon) egy tanyán szalmakazalban megtalál-ták az egyik fiu holttestét, amely teljesen össze volt szurkálva. A gyanu számai ismét

az életben maradt fiu felé terelődtek, akit le-tartóztattak és vallatás alá fogták. Laci Sán-dor három heti vallatás után bevallotta, hogy ő gyilkolta meg édesapját és temette el a közeli erdőbe. Szintén ő volt a gyilkosa testvérének is. A vagyonért gyilkolt, mindent akart örökölni. A zalai (zilahi) törvény szék apa és testvérgyilkosságért az élvele-medett fiut 15 évi kényszermunkára ítélte. Az ítélet ellen az ügyész életfogytiglani kény-szermunkáért fellebbezte az ítéletet. Az eljött ügyvédje enyhítésért.

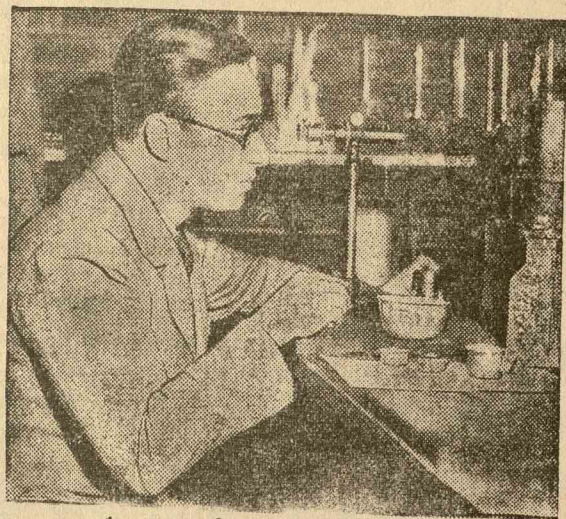
Felvágta ereit és meghalt egy munkanélküli nyomdász Clujon

Cluj, szept. 25. Megdöbbentő öngyilkosság történt teg-nap délelőtt Clujon. Gál István nyomdász már másfél éve munka nélkül volt és család-jával együtt a legnagyobb nélkülözések közt élt. A szerencsétlen ember ezen kívül tüdő-bajban is szenvedett, ami a nyomorgás, a hiányos táplálkozás folytán még jobban ki-fejlődött. Tegnap délelőtt Gál felesége és kisleánya nem voltak otthon és Gál ezt az

időt használta fel végzetes tette elköveté-sére. Bezárkozott a lakásba és

borotvajával kezei, majd nyakán elvágta az ereket.

A szomszédok lettek figyelmesek a la-kásból kihallatszó hörgésre és felfigyéltek az ajtót, ekkorra azonban Gál István már el-verzett.

Az új fém feltalálója

Aristid Grosse, a csikágói egyetem 29 éves tanára új fémeket fedezett fel, amelyek tulajdonsága a rádiumhoz hasonló. Az új fém neve „proactinium” és ha bevélik, a rákbelegségek gyógyításánál korszakos jelentőségű lesz.

Repülőkatasztrófák napja Angliában

Két repülőgép csaknem egyidőben robbant fel -- kilenc halott

London, szept. 25. Lanchasir megyében egy postarepülőgép lezuhant Abban a pillanatban, amikor a re-pülőgép lezuhant, felrobbant és a bentülők szénné égtek. A repülőgépen a pilótán kívül három utas volt. Különös szerencsétlenség fo-lytán, azon a helyen, ahová a repülőgép lezu-hant egy asszony állott kislányával akiket a le-zuhanó gép teljesen összeroncsoit.

Szinte ugyanabban az időben egy másik igen súlyos repülőszerencsétlenség történt Angliában. Az a repülőgép, amely benzint vitt az Indiába szálló Cobman és Hellmor re-pülőgépnek, hirtelen kigyulladt. A benzin még a

levegőben felrobbant. A pilóta és még két ember szénéégtek.

50 százalékos vasúti kedvezmény a s.t.-georghei (sepsiszentgyörgyi) kiállításra

Bucuresti, szept. 25. A CFR vezérigazgatósága 50 százalékos tarif kedvezményt adott a személy- és a gyorsvonatokon a Sfântu Gheorghe október 14-én és 15-én megtartandó kiállítás látogatóinak és résztvevőinek. A szállít-mányok szintén 50 százalékos tarifaked-vezménnyel küldhetők a kiállításra.

APRO HIRDETÉSEK

Megbízható mindenek főzőnőit fel-veszek. Alea Romei (Deák Ferenc-ucca) 2 III. e. Fándrick 1652

Bevezetett helyre napi biztos 50 lej keresettel megbízható újságárust keresünk az Erdélyi Magyarság-hoz azonnalra. Jelent-kezni a kiadóhivatalba.

Fiatal perfect szakácsnőt keresek okt. 1-re. Cim: Str. Griviței 32. (Városi Vasut telepe). 1653

Mosaic, gobelin festők valamint haj-neccelők állandó munkára kerestetnek Str. Saguna (Kapucinus-u.) 11. udvarban. 1616

Újságárúsításra fiuk és munkanélkülie-keket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba, Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac-tér) 4.

RAVATON-NYOMDA, ORADEA